

Opschrift

Vergadering van 10 februari 2025

Nummer: 2025_MV_00069

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Sarah Van Acker: Impact Mijn VerbouwBegeleiding op werking Gentse Energiecentrale

Raadslid(-leden):

Sarah Van Acker - groen

Bevoegd: Filip Watteeuw

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Op 14 januari lanceerde minister Depraetere Mijn VerbouwBegeleiding. Naast de Vlaamse Mijn VerbouwLening kunnen mensen nu extra begeleiding aanvragen voor het renoveren van een woning. Die extra begeleiding is nodig. Het verouderde residentieel Vlaamse patrimonium renoveert te traag en voor burgers die niet thuis zijn in de renovatie-wereld voelen de opties en eventuele premies als zeer overweldigend.

Het is echter niet zo dat het begeleiden van mensen in hun renovatie-avontuur volledig nieuw is. In heel Vlaanderen bevinden zich tal van Energiehuizen, in Gent is dit de Gentse Energiecentrale. Zij maken de mensen reeds langer in eerste lijn wegwijs in alle steunmaatregelen en renovatiewerken, en ze boden al langer gratis begeleiding aan. Onze eigen Gentse Energiecentrale krijgt reeds steun van de Stad, en dat loont in impact. In 2024 leverde de Gentse Energiecentrale reeds 1.188 adviezen aan huis, 613 gezinnen kregen een individueel begeleidingstraject en 1.200 Gentenaars kregen een energiescan. De werking werd Europees erkend, want in 2024 stond ons Energiehuis bij de finalisten van de European Sustainable Energy Awards voor de categorie Local Energy Action. Logischerwijs rijst de vraag wat de impact zal zijn van de Vlaamse Mijn VerbouwBegeleiding op de bestaande werking van het Gentse Energiehuis, de Energiecentrale.

Vraag:

1. Gezien Mijn VerbouwBegeleiding wordt opgenomen door de Energiehuizen, hoe zal dit zich vertalen in financiering, personeel, en initiatieven? Zijn dit extra taken die de Energiehuizen gaan moeten opnemen en zo ja, worden zij dan ook in

- capaciteit extra ondersteund? Wat is dan de impact voor de Gentse Energiecentrale, gezien zij reeds gratis begeleiding aanboden?
2. Het doel van de VerbouwBegeleiding is lage en midden inkomensgezinnen. Heeft de Gentse Energiecentrale cijfers over welke inkomensklasse zij nu al bereiken en zo ja, wat zijn deze? Is er al zicht op hoe de meest kwetsbare extra gaan aangesproken worden voor Mijn VerbouwBegeleiding?
  3. De Vlaamse financiering van de Vlaamse Energiehuizen bestaat deels uit vaste financiering voor de basistaken, gecombineerd met prestatiegerichte financiering. Een Energiehuis ontvangt bijvoorbeeld een vergoeding per traject dat leidt tot de uitvoering van een energiebesparende investering. Die vaste financiering is en blijft dezelfde over de jaren heen, terwijl de prestatiegerichte financiering stijgt. (volgens het beleidsplan van voormalig minister Demir). Hoewel prestatiegerichte financiering op het eerste inzicht een logische insteek lijkt, wordt het aanpakken van moeilijkere renovatiecases en het begeleiden van doelgroepen die meer hulp nodig hebben, zo niet beloont. Dit staat dus haaks op de kwetsbare doelgroepen juist meer willen bereiken. Mijn VerbouwBegeleiding is opnieuw prestatiegerichte financiering. Ervaart de Energiecentrale problemen door de opbouw van deze middelen? Indien dit tot problemen zou leiden, zal de Gentse Energiecentrale dit prestatiegerichte onderdeel van de financiering aankaarten op het Vlaamse niveau?

Antwoord

Geachte mevrouw Van Acker,

Ik dank u voor uw terechte vragen.

De renovatiegraad in Vlaanderen, en dus ook in Gent, moet echt omhoog. Dit is nodig om de energiefactuur van alle Gentenaren te verlichten en ook om onze klimaatdoelstellingen te halen en om kwaliteitsvoller te wonen. Die vraag heeft echt wel belang. Sommigen vergeten dat er op het klimaat moet gewerkt worden. Hier kunnen we werken op klimaat én ook op de energiefactuur.

Dat is een mooie combinatie want klimaatbeleid zal sociaal zijn, of het zal niet zijn. We laten met een doortastend klimaatbeleid niemand achter.

We hebben daar in de voorbije jaren in Gent zeer sterk op ingezet. We hebben zeer sterk ingezet op renovatie-advies en renovatiebegeleiding voor álle Gentenaars, ook de meest kwetsbaren. Vooral de meest kwetsbaren.

Zoals u kan lezen in het bestuursakkoord, willen we dat blijven doen en nog versterken. In Gent hebben we reeds een sterk Energiehuis: de Energiecentrale. Die biedt gratis renovatie-advies en -begeleiding aan voor alle Gentenaars. Dit is mogelijk dankzij het samen brengen van de financiering van Vlaanderen en van de Stad.

Door de aangekondigde hervormingen op Vlaams niveau, worden we in Gent echter voor grote administratieve en financiële uitdagingen gesteld:

- De naamgeving en de doelgroepen-afbakening van de verschillende Vlaamse instrumenten werden op elkaar afgestemd en geüniformiseerd om het aanbod via de Energiehuizen overzichtelijker en toegankelijker te maken. De benaming van alle instrumenten ligt in lijn met het woord ‘Mijn’... (MijnverbouwLening, MijnverbouwPremie, MijnEnergiescan, MijnVerbouwLoket, MijnKortingsbon, ...).

Centralisatie, vereenvoudiging en digitalisering zijn nobele uitgangspunten, maar de vereenvoudiging in de naamgeving en de digitalisering van de instrumenten in functie van de doelgroepafbakening brengt echter een enorme bijkomende administratieve bewijslast met zich mee en verhoogt de digitale drempel. Als we daarin instappen zal de burger alle facturen moeten bezorgen en zullen die ook moeten gecontroleerd worden. Deze extra administratieve taakbelasting komt terecht bij de renovatiecoaches en de frontoffice van De Energiecentrale vanuit de noodzaak om burgers te ontzorgen bij de renovatie van hun woning. Dit is allemaal mooi, maar de basisfinanciering is hiervoor echter ontoereikend en de Vlaamse overheid voorziet geen extra financiering. Dit betekent dat de werking van de renovatiecoaches komt onder druk te staan.

- De Mijnverbouwbegeleiding is een hervorming van de bestaande Burenpremie, waarbij de Renovatiecoach van het Energiehuis een vergoeding ontvangt per gerealiseerde investering. Advies en begeleiding die niet leiden tot investeringen worden bijgevolg niet vergoed. Ook dit zet druk op de renovatiecoaches en ik ben daar bezorgd over.
- Waar de Burenpremie tot 31/12/2024 van toepassing was voor de renovatiebegeleiding van alle burgers ongeacht hun inkomen, is de MijnverbouwBegeleiding enkel van toepassing voor een beperkt aantal inkomenscategorieën.

In 2023 en 2024 bereikten we ongeveer 25% kwetsbare gezinnen voor renovatiebegeleiding. Door afbakening van de inkomenscategorieën behoort een grotere groep tot de beoogde doelgroep en door de verhoogde aandacht vanuit Vlaanderen voor de kwetsbare gezinnen zal het aantal bereikte kwetsbare gezinnen wellicht licht toenemen.

Naast de algemene communicatiecampagne naar alle Gentenaars zetten we sterk in op toeleiding van kwetsbare gezinnen via intermediairen: woonwyzers, welzijnsbureau's, CAW, via het OCMW, ...

De Vlaamse financiering voorziet inderdaad, en dat is een goede zaak, in een basisfinanciering voor het organiseren van een geïntegreerd woon-en energieloket voor laagdrempelig advies.

Deze basisfinanciering is ontoereikend voor de totale werking van De Energiecentrale en wordt aangevuld met middelen van de stad Gent. Door de integrale werking van De Energiecentrale en het in huis aanbieden van alle door de Vlaamse overheid gefinancierde instrumenten (MijnEnergiescan, MijnverbouwLening en MijnrenovatieBegeleiding) maximaliseren we de inkomsten uit de reguliere werking van

De Energiecentrale. Doordat we dit iedere keer hebben samengebracht, kunnen we de totale bruto loonkost van alle medewerkers van De Energiecentrale behappen.

Conclusie:

Ingevolge de hervorming naar de MijnverbouwBegeleiding verwachten wij echter een daling van inkomsten uit renovatiebegeleidingen:

1. In eerste instantie omwille van de beperking van de doelgroep die in aanmerking komt voor de MijnverbouwBegeleiding. Als de doelgroep kleiner is, zullen de inkomsten dalen.
2. Ten tweede omdat ten gevolge een tekort aan financiering voor de energiebesparende werken de kwetsbare doelgroep vaak de werken niet kan financieren, ook niet met een MijnverbouwLening.
3. Alle cruciale inspanningen (communicatie, renovatieadvies aan huis, enzovoort) die vooraf gaan aan de renovatiebegeleiding en uitvoering van de werken worden niet gehonoreerd via dit financieringsmechanisme, net omwille van de resultaatsgerichte beoordeling. Ook hiermee zet je de werking onder druk.

De Vlaamse Energiehuizen hebben dit reeds gezamenlijk aangekaart bij Minister Depraetere en het Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) en zal dit ook blijven doen.

Ook ik, als Schepen van Klimaat en Wonen, zal blijven strijden voor voldoende Vlaamse middelen en ondersteuning voor een sterke renovatiecentrale en veel renovaties in Gent, voor álle Gentenaren. Want een doortastend klimaatbeleid, is een klimaatbeleid dat iedereen meeneemt. Als we willen dat de energiefactuur van alle Gentenaars verlicht wordt, zal de financiering vanuit Vlaanderen moeten volgen.
